

Borze v preteklem tednu

23. oktober – 27. oktober 2023, leto XV, št. 44

NLB Skladi, d.o.o.

Žiga Žibert

Upravitelj premoženja

Ali sledi daljše obdobje visokih obrestnih mer?

Pretekli borzni teden se je odvijal v znamenju poročanja poslovnih rezultatov. V ZDA je svoje poslovne rezultate poročala kar tretjina vseh podjetji, ki jih zajema indeks S&P 500. Precej podjetji je poslovalo dobro, a težavo še vedno predstavljajo visoki stroški. Presenetil je tudi podatek o rasti ameriškega bruto domačega proizvoda (BDP), ki je za tretji kvartal bistveno presegel pričakovanja analitikov.

v EUR	Donosnost v zadnjem tednu* (20. 10. 2023 – 27. 10. 2023)	Donosnost letos* (31. 12. 2023 – 27. 10. 2023)
Svet - MSCI World	-2,05%	+8,18%
ZDA - S&P 500	-2,46%	+9,97%
Evropa - DJ STOXX 600	-0,94%	+4,20%
Japonska -Topix	+0,17%	+8,09%
Trgi v razvoju - MSCI Emerging markets	-0,54%	-0,12%

* vključujoč dividende, preračunano v EUR, vir: Bloomberg

Začnimo v ZDA, kjer vzdušje na borzi ni bilo nič kaj preveč optimistično, saj scenarij daljšega obdobja visokih obrestnih mer Fed-a, oziroma t.i. »higher for longer«, očitno postaja vse bolj realen. Podatki o rasti ameriškega BDP za tretje četrtletje so pokazali na kar 4,9- odstotno rast (na letni ravni), kar pomeni najvišjo rast vse po letu 2021. Rast gre v veliki meri pripisati še vedno izjemno močni zasebni potrošnji gospodinjstev, ki so na krilih višjih plač precej povečala zasebno porabo. Poleg BDP-ja smo vlagatelji z budnim očesom spremljali objave četrtletnih poslovnih rezultatov podjetij, ki so v polnem teku. Kot običajno, so bili tudi tokrat pod drobnogledom tehnološki giganti, kot na primer Amazon, Alphabet (Google), Meta in Microsoft, saj so slednji v letošnjem letu gonilo rasti ameriškega finančnega trga. Čeprav je večina finančnih metrik, ki so jih podjetja poročala, preseгла uradna pričakovanja analitikov, le-ta niso dosegla tihih pričakovanj vlagateljev. Pri večini podjetji težave še vedno predstavljajo vse višji stroški poslovanja, kar močno otežuje ohranjanje visokih profitnih marž. Da so cene tehnoloških delnic nekoliko prenapihnjene in da bo osrednji ameriški indeks S&P 500 končal v korekciji je opozarjal tudi siloviti finančni vlagatelj Michael Burry (sam je napovedal finančno krizo 2008). Osrednji ameriški indeks S&P 500 je teden končal negativno, od vrha v letošnjem letu pa je upadel že za dobrih 10 odstotkov (merjeno v dolarjih). Višja nihajnost je bila prisotna tudi na obvezniškem trgu, saj je zahtevana donosnost 10-letne ameriške državne obveznice v preteklem tednu dosegla nivo petih odstotkov. Kombinacija visokega ameriškega proračunskega primanjkljaja, geopolitičnih trenj in vedno bolj restriktivnega Fed-a je precej vplivala na povpraševanje po obvezniških papirjih, kjer vlagatelji za sprejeto tveganje zahtevajo vse višje donosnosti.

Tudi v Evropi je bilo vzdušje na borznem parketu negativno. Indeks nabavnih direktorjev PMI v evroobmočju je upadel že peti mesec zapored. Slednji sedaj znaša 46,5 indeksnih točk, kar nakazuje na nadaljevanje krčenja gospodarske aktivnosti (ločnica med rastjo in krčenjem je 50 indeksnih točk). Če izvzamemo pandemijo iz leta 2020, je to najnižji nivo v zadnjih desetih letih. Na zasedanju evropske centralne banke (ECB) ni bilo večjih presenečenj glede ključne obrestne mera, ki ostaja pri 4 odstotkih. Evropski centralni bankirji menijo, da je trenutni nivo že dovolj visok, da bo uspešno obvladal inflacijo in znižal inflacijsko raven cen na ciljna 2 odstotka. Kljub temu pa še vedno opozarjajo, da ostajajo pozorni na inflacijo, in kot glavno tveganje izpostavljajo ceno nafte, ki je zaradi napetih geopolitičnih razmer na Bližnjem vzhodu v zadnjem obdobju precej višja od pričakovane.

Nekoliko bolj pozitivne novice pa prihajajo iz Kitajske, kjer so dobički industrijskih podjetji v septembru porastli že drugi mesec zapored (+11,9%), povečalo se je tudi povpraševanje po novih proizvodih. Poleg tega je kitajska vlada odobrila izdajo 1 bilijona juanov dodatnega državnega dolga za infrastrukturno porabo, vse v upanju po stabilizaciji razmer na kitajskem finančnem trgu in že tako oslabiljenem nepremičninskem sektorju. Zaključujemo v deželi samurajev, kjer osrednjo težavo predstavlja izredno šibek jen, ki je v petek zaključil najnižje v zadnjih 32-ih letih, dodatno težavo pa pomeni tudi vse višja inflacija, ki je v Tokiju (vodilni kazalnik za Japonsko) negativno presenetila navzgor. Vse to sili Japonsko centralno banko v prenehanje cikla izredno ohlapne monetarne politike in k pričetku postopnega zviševanja ključne obrestne mere.

Opozorilo: Ta dokument je pripravila in izdala družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o., Tivolska ulica 48, Ljubljana, info@nlbskladi.si, ki je nadzorovana s strani Agencije za trg vrednostnih papirjev, Poljanski nasip 6, Ljubljana. Dokument je bil pripravljen izključno za boljše razumevanje finančnih instrumentov in delovanja trga kapitala in ne pomeni ponudbe oziroma povabila k ponudbi za nakup ali prodajo v dokumentu obravnavanih finančnih instrumentov oziroma kakršnihkoli drugih finančnih instrumentov, povezanih z obravnavanimi finančnimi instrumenti. Dokument prav tako ne predstavlja osebnega priporočila oziroma investicijskega svetovanja po 11. členu Zakona o trgu finančnih instrumentov (Ur.l. RS št. 77/2018 s spremembami in dopolnitvami, v nadaljevanju: ZTFI-1), saj ne upošteva investicijskih ciljev, finančne situacije in specifičnih potreb osebe, ki se je na kakršenkoli način seznanila z delom ali celotno vsebino tega dokumenta. Dokument prav tako ne pomeni naložbenega priporočila iz 20. člena Uredbe o zlorabi trga (Uredba (EU) št. 596/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o zlorabi trga, v nadaljevanju: Uredba o zlorabi trga). Informacije so bile pridobljene na podlagi javno dostopnih podatkov, za katere avtor meni, da so verodostojne, vendar pa za njihovo natančnost in celovitost ne jamčimo. Informacije ne predstavljajo notranjih informacij po 7. členu Uredbe o zlorabi trga. Družba NLB Skladi ne prevzema odgovornosti za posledice odločitev, sprejetih na podlagi mnenj in informacij, ki jih vsebuje ta dokument. Omenjeni podatki in dokumentu ne pomenijo priporočila za nakup ali prodajo katerikoli vrednostnih papirjev, finančnih naložb ali naložbenih skupin niti javne ponudbe vrednostnih papirjev, ampak le podatke in ocene, izdelane na podlagi javno dostopnih informacij, namenjene obveščanju zainteresiranih strank. Družba NLB Skladi je in bo sklepala posle z nekaterimi vrednostnimi papirji ali naložbenimi skupinami, ki so navedene v tem dokumentu, in z drugimi vrednostnimi papirji. V te vrednostne papirje in naložbene skupine nalagajo tudi investicijski skladi in portfelji strank gospodarjenja s finančnimi instrumenti, ki jih upravlja družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o. Oseba, ki v tem dokumentu podaja mnenja in komentarje glede dogodkov na kapitalskih trgih (in/ali z njo povezane osebe), del osebnega premoženja neposredno ali posredno (prek investicijskih skladov) investira tudi v vrednostne papirje izdajatelj iz geografskih območij in/ali gospodarskih panog, v zvezi s katerimi podaja mnenja. Razmnoževanje prispevka, delno ali v celoti, brez izrecnega dovoljenja avtorja ni dovoljeno.